

FIȘA DISCIPLINEI

în conformitate cu planul de învățământ valabil pentru anul 2017-2018

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Studii Europene
1.3 Departamentul	Studii Europene și Guvernanță
1.4 Domeniul de studii	Relatii internationale si studii europene
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Relatii internationale si studii europene

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teorii ale integrării europene						
2.2 Titularul activităților de curs	Conferențiar dr. Georgiana CICEO						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asistent dr. Radu-Bogdan ALBU						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei	Oblig.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Nr. de ore pe săptămână	3	Din care 3.2 curs	2	Din care 3.3 seminar/ laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care 3.5 curs	28	Din care 3.6 seminar/ laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore conv.
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					-
3.7 Total ore studiu individual		80			
3.8 Total ore pe semestru		56			
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții

4.1 de curriculum	Cursul Istoria integrării europene Cursul Instituțiile UE
4.2 de competențe	Limba engleză

5. **Condiții** (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	---
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului	---

6. **Competențele specifice acumulate**

Competențe profesionale	<p>1. Cunoaștere și înțelegere (cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ C 4.1 <i>Utilizarea conceptelor, abordărilor, teoriilor și modelelor elementare și nodale specifice formulării, luării și implementării deciziilor publice, în domeniul funcționalității administrației naționale în raport cu UE, al competențelor și obligațiilor celor două sisteme administrative, al transpunerii legislației europene, al afacerilor publice europene.</i> <p>2. Explicare și interpretare (explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ C 1.2 <i>Formularea de ipoteze și operaționalizarea conceptelor cheie și principiilor fundamentale pentru explicarea și interpretarea proceselor și fenomenelor cu care se confruntă sistemul administrativ</i> ❖ C 4.2 <i>Utilizarea și interpretarea conceptelor, abordărilor, teoriilor, modelelor elementare și nodale (înțelegerea abordărilor sistemice, a semnificației principiilor de organizare și funcționare a instituțiilor și autorităților publice naționale, în spațiul administrativ european, a sistemului instituțional european, a politicilor europene și a reformelor publice)</i> <p>3. Instrumental – aplicative (proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice: utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ C 4.3 <i>Aplicarea și transferul abilităților elementare de tip conceptual-tehnic și rezolvarea de probleme simple, în contexte bine definite, asociate sistemului administrației publice din România și sistemului instituțional al UE. Rezolvarea problemelor specifice unei administrații naționale a unui stat membru al UE în raport cu sistemul european.</i> ❖ C 6.3 <i>Aplicarea principiilor și metodologiilor specifice cercetării științifice fundamentale și aplicative în științele administrative. de specialitate în domeniul relațiilor internaționale și afacerilor europene.</i>
Competențe transversale	<p>4. Atitudinale (manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific / centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane – instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională).</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ CT1 <i>Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor etice și a deontologiei profesionale.</i>

7. **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<i>Obiectivul cursului este acela de a-i înzestra pe studenți cu acele instrumente conceptuale și teoretice absolut necesare pentru a înțelege procesul construcției europene, aflat acum într-un moment de dezvoltare maximă, deopotrivă pe verticală (complexitate/adâncire) și pe orizontală (lărgire), și marcat de unicitate în contextul organizațiilor internaționale și al sistemului internațional.</i>
7.2 Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Cunoașterea principalelor teorii ale integrării europene</i> ❖ <i>Utilizarea unor instrumente teoretice de analiză a procesului de integrare</i> ❖ <i>Recunoașterea elementelor care conturează o anumită perspectivă asupra integrării</i>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere	---	---
1. Conceptul de Europa (ca entitate geografică, culturală, politică). Conceptul de Europa unită. Divizarea istorică a Europei (factorii de divizare: limba, religia, tradițiile culturale, experiențele istorice diferite, al Doilea Război Mondial)	Expunere interactivă	➤
2. Rădăcinile integrării europene (impactul celui de-al Doilea Război Mondial, factorii politici, factorii economici).	Expunere interactivă	➤
3. Definirea conceptului de integrare și a limitelor sale. Conturarea principalelor tendințe care se manifestă în teoretizarea procesului de integrare și a problemelor pe care le incumbă aceasta	Expunere interactivă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ M. O'Neill, <i>The Politics of European Integration. A Reader</i>, p. 3-20. ➤ B. Rosamond, <i>Theories of European Integration</i>, p. 1-18. ➤ N. Păun, A.-C. Păun, G. Ciceo, R. Albu-Comănescu, <i>Finalitatea Europei</i>, p. 177-199.
4. Federalismul	Expunere interactivă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ M. O'Neill, <i>The Politics of European Integration. A Reader</i>, p. 21-30, 123-127. ➤ B. Rosamond, <i>Theories of European Integration</i>, p. 23-31. ➤ N. Păun, A.-C. Păun, G. Ciceo, R. Albu-Comănescu, <i>Finalitatea Europei</i>, p. 204-215.
5. Funcționalismul	Expunere interactivă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ M. O'Neill, <i>The Politics of European Integration. A Reader</i>, p. 31-37. ➤ B. Rosamond, <i>Theories of European Integration</i>, p. 31-42.

FIȘA DISCIPLINEI

TEORIILE INTEGRĂRII EUROPENE

			➤ N. Păun, A.-C. Păun, G. Ciceo, R. Albu-Comănescu, <i>Finalitatea Europei</i> , p. 215-222.
6. Neofuncționalismul	Expunere interactivă		➤ M. O'Neill, <i>The Politics of European Integration. A Reader</i> , p. 37-53, 127-130. ➤ B. Rosamond, <i>Theories of European Integration</i> , p. 50-74, 85-98. ➤ N. Păun, A.-C. Păun, G. Ciceo, R. Albu-Comănescu, <i>Finalitatea Europei</i> , p. 222-227.
7. Interguvernamentalismul. Teoria jocului pe două niveluri. Confederalismul	Expunere interactivă		➤ M. O'Neill, <i>The Politics of European Integration. A Reader</i> , p. 54-77, 91-99. ➤ B. Rosamond, <i>Theories of European Integration</i> , p. 75-81. ➤ N. Păun, A.-C. Păun, G. Ciceo, R. Albu-Comănescu, <i>Finalitatea Europei</i> , p. 229-243.
8. Interguvernamentalismul liberal	Expunere interactivă		➤ M. O'Neill, <i>The Politics of European Integration. A Reader</i> , p. 130-136. ➤ B. Rosamond, <i>Theories of European Integration</i> , p. 136-145. ➤ N. Păun, A.-C. Păun, G. Ciceo, R. Albu-Comănescu, <i>Finalitatea Europei</i> , p. 243-252.
9. Guvernarea multietajată	Expunere interactivă		➤ M. O'Neill, <i>The Politics of European Integration. A Reader</i> , p. 99-108. ➤ B. Rosamond, <i>Theories of European Integration</i> , p. 109-113. ➤ N. Păun, A.-C. Păun, G. Ciceo, R. Albu-Comănescu, <i>Finalitatea Europei</i> , p. 261-267.
10. Noul instituționalism. Policy networks	Expunere interactivă		➤ M. O'Neill, <i>The Politics of European Integration. A Reader</i> , p. 136-139. ➤ B. Rosamond, <i>Theories of European Integration</i> , p. 113-126. ➤ N. Păun, A.-C. Păun, G. Ciceo, R. Albu-Comănescu, <i>Finalitatea Europei</i> , p. 267-270.
11. Socio-constructivismul	Expunere interactivă		➤ B. Rosamond, <i>Theories of European Integration</i> , p. 166-175.
12. Legătura dintre teoriile integrării, teoriile relațiilor internaționale și științele politice	Expunere interactivă		➤ B. Rosamond, <i>Theories of European Integration</i> , p. 186-198. ➤ Nicolae Păun, Adrian-Ciprian N. Păun, A.-C. Păun, G. Ciceo, R. Albu-Comănescu, <i>Finalitatea Europei</i> , p. 270-275.
Concluzii	---		---
Bibliografie obligatorie:			
- Michael O'Neill, <i>The Politics of European Integration. A Reader</i> , Londra/New York, Routledge, 1996.			
- Ben Rosamond, <i>Theories of European Integration</i> , Houndmills, Basingstoke, Palgrave, 2000.			
- Nicolae Păun, Adrian-Ciprian Păun, Georgiana Ciceo, Radu Albu-Comănescu, <i>Finalitatea Europei</i> , Cluj-Napoca, EFES, 2005.			
8.2 Seminar/laborator			
Introducere	---		----
1. Federalism	Sii teză pe baza Bibliografiei Analiză de text Comparație		➤ Julliette Lodge, "European Union and the First Elected European Parliament: the 'Spinelli Initiative'", in: <i>Journal of Common</i>

	Abordare critică	<p><i>Market Studies</i>, 22(4), 1984, p. 377-402.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Michael Burgess, "Federal ideas in the European Community: Altiero Spinelli and European Union, 1981-84", in: <i>Government and Opposition</i>, 19(3), 1984. ➤ Murray Forsyth, <i>Federation, federal union, federal state</i>, In: Murray Forsyth, <i>Unions of States: The Theory and Practice of Confederation</i>, Leichester, Leichester University Press, 1981, p. 2-16. ➤ John Pinder, "European Community and nation-state: a case for neo-federalism?" In: <i>International Affairs</i>, 62(1), 1986, p. 41-54.
2. Funcționalism. Neofuncționalism	Sinteză pe baza Bibliografiei Analiză de text Comparație Abordare critică	<ul style="list-style-type: none"> ➤ David Mitrany, "The Prospect of Integration: Federal or Functional" in: <i>Journal of Common Market Studies</i>, 4(2), 1965. ➤ David Mitrany, "The functional approach in historical perspective" in: <i>International Affairs</i>, no. 47, 1971, p. 533-543. ➤ Ernst B. Haas, "International Integration: The European and the Universal Process" in: <i>International Organization</i>, 15(3), 1961, p. 366-392. ➤ Jeppe Tranholm-Mikkelsen, "Neofunctionalism: Obstinate or Obsolete?", In: <i>Millennium: Journal of International Studies</i>, 20 (1), 1991, p. 1-22.
3. Interguvernamentalism. Interguvernamentalism liberal. Teoria jocului pe două niveluri. Confederalism	Sinteză pe baza Bibliografiei Analiză de text Comparație Abordare critică	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stanley Hoffmann, "The European process at Atlantic cross purposes" in: <i>Journal of Common Market Studies</i>, 3(2), 1964, p. 85-101. ➤ Stanley Hoffmann, "Încăpățânat sau învechit? Franța, integrarea europeană și soarta statului-națiune", 1960, in: Stanley Hoffmann, <i>Sisiful european</i>, București, Curtea Veche, 1994, trad. lb. română 2003, p. 107-115. ➤ Andrew Moravcsik, "Preferences and Power in the European Community: A Liberal Intergovernmentalist Approach" in: <i>Journal of Common Market Studies</i>, 31(4), 1993, p. 473-524. ➤ Daniel Wincott, "Institutional Interaction and European Integration: Towards an Everyday Critique of Liberal Intergovernmentalism" in: <i>Journal of Common Market Studies</i>, 33(4), 1995, p. 597-609. ➤ Robert Putnam, "Diplomacy and Domestic Policy: The Logic of Two-Level Games" in: <i>International Organization</i>, 42(3), 1988, p.

		<p>427-460.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Simon Bulmer, <i>Domestic Politics and European Community Policy-Making</i>, In: <i>Journal of Common Market Studies</i>, 21(3), 1983, p. 349-363. ➤ William Wallace, "Europe as a confederation: the Community and the nation-State" in: <i>Journal of Common Market Studies</i>, 20(1/2), 1982, p. 57-68. ➤ Paul Taylor, "The Politics of the European Communities: The Confederal Phase" in: <i>World Politics</i>, 27(3), 1975, p. 336-360.
<p>4. Guvernarea multietajată. Noul instituționalism. Policy networks</p>	<p>Sinteză pe baza Bibliografiei Analiză de text Comparație Abordare critică</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Giandomenico Majone, "The Credibility and Crisis of Community Regulation", in: <i>Journal of Common Market Studies</i>, 38(2), 2000, p. 271-300. ➤ Gary Marks, Liesbet Hooghe, Kermit Blank, "European Integration from the 1980s: State-Centric v. Multi-level Governance" in: <i>Journal of Common Market Studies</i>, 34(3), 1996, p. 346. ➤ John Peterson, „Decision-Making in the European Union: Towards a Framework for Analysis”, in: <i>Journal of European Public Policy</i>, 1995, 2(1), p. 69-93. ➤ Markus Jachtenfuchs, <i>The Governance Approach to European Integration</i>, In: <i>Journal of Common Market Studies</i>, 2001, 39(2), p. 245-264.
<p>5. Socio-constructivism</p>	<p>Sinteză pe baza Bibliografiei Analiză de text Comparație Abordare critică</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Steve Smith (1999) "Social constructivism and European Studies: a reflectivist critique" in: <i>Journal of European Public Policy</i> 6(4), pg. 682. ➤ Jeffrey T. Checkel și Andrew Morawcsik (2001) "Forum Section – A Constructivist Research Program in EU Studies?" in: <i>European Union Politics</i> 2(2), pg. 227. ➤ Markus Jachtenfuchs (2002) "Deepening and widening of the integration theory" in: <i>Journal of European Public Policy</i> 9(4), pg. 654.
<p>Concluzii</p>	<p>---</p>	<p>----</p>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul Teoriile integrării europene reprezintă un complement logic al disciplinelor de europeanistică predate la Facultatea de Studii Europene. Conținuturile sale sunt menite să detalieze și să completeze abordarea preponderent istorică, juridică și instituțională a studiului efectuat asupra funcționării Uniunii Europene, prin introducerea în ecuație a elementului teoretic. Această disciplină se află, așadar, în strânsă legătură cu Dreptul Comunitar, dar și cu Instituțiile UE și Procesul decizional în UE, contribuind la o înțelegere complexă a structurii, organizării și funcționării Uniunii Europene în contextul actual. Parcurgerea cursului potențează competențele acestora în probleme politice, economice, sociale, culturale specifice și asigură dobândirea unor cunoștințe temeinice asupra trăsăturilor generale și specifice ale guvernării în context european.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare sumativă ce ține seama de: - Participarea la cursuri și implicarea în discuțiile pe marginea tematicii aferente fiecărui curs - Răspunsul la întrebările de examen din materia aferentă cursului	- Evaluarea activității de la curs pe baza unui algoritm prestabilit - Examen scris	70%
10.5 Seminar	Evaluare sumativă ce ține seama de: - Participarea la seminarii și implicarea în discuțiile care au loc în cadrul fiecărui seminar		30%
10.6 Standard minim de performanță			
Pentru nota 5: ❖ <i>Participarea în proporție de minim 50% la cursuri și seminarii</i> ❖ <i>Susținerea examenului scris și rezolvarea a cel puțin jumătate din subiectele aferente acestei probe</i> ❖ <i>Parcurgerea bibliografiei obligatorii</i>		Pentru nota 10: ❖ <i>Prezența minimă la 80% din activitățile de curs și seminar</i> ❖ <i>Participare activă la curs și seminar</i> ❖ <i>Susținerea examenului scris și rezolvarea subiectelor aferente acestuia</i> ❖ <i>Parcurgerea bibliografiei obligatorii și a cel puțin o jumătate din lucrările indicate ca bibliografie pentru seminar</i>	

Data completării:

Semnătura titularului de curs:

Semnătura titularului de seminar:

Data avizării în catedră:

Semnătura șefului de departament: